

Jaume Asens: «Estem disposats a arribar a un acord sobre la llei d'amnistia»

El líder de Podem al Congrés considera una "impugnació en tota regla" que 300 eurodiputats no hagin avalat el suplicatori de Puigdemont i tem que el PSOE tingui "la temptació d'endarrerir" el diàleg amb Catalunya si hi ha eleccions a Madrid

El líder de Podem al Congrés, Jaume Asens | ACN

La suspensió del tercer grau dels presos (<https://www.naciodigital.cat/noticia/217056/presos-tornen-lledoners-tanquen-perque-no-poden-guanyar>), la retirada de la immunitat dels exiliats, la prohibició de les manifestacions del 8-M a Madrid, la negativa del PSOE a regular els preus dels lloguers o el bloqueig a lleis com la de protecció dels drets de les persones trans o la reforma de la sedició. L'història de desacords enquistats entre els socialistes i Podem comença a ser llarguíssim un any després del naixement de la coalició.

No ho amaga el president d'Unides Podem al Congrés, Jaume Asens, que en aquesta entrevista a **NacióDigital** acusa el PSOE de no fer passos endavant per afrontar la resolució del conflicte amb Catalunya. Fins a tal punt que admet que està en debat si donaran suport a la llei d'amnistia que registraran el pròxim dilluns els partits independentistes. I està convençut que arribarà un nou revés de la justícia europea contra el Tribunal Suprem després de l'aprovació del suplicatori de Carles Puigdemont, Clara Ponsatí i Toni Comín. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/216859/puigdemont-altre-cop-abocat-tribunals-ara>)

- Retirada de la immunitat de Puigdemont, Comín i Ponsatí i suspensió el tercer grau dels presos. No és aquest un mal símptoma per a una legislatura de diàleg?

- És perdre una nova oportunitat per treure el conflicte del terreny judicial i portar-lo d'on no hauria d'haver sortit mai, que és el polític. És una mala notícia. És evident que cap solució arribarà de les porres i de les togues, i la justícia ha de deixar de ser protagonista en aquest assumpte. Qualsevol opció de desbloqueig passa necessàriament per la desjudicialització del conflicte i la llibertat dels presos i el retorn dels exiliats.

- Podem va votar en contra del suplicatori dels tres exiliats.

- I és una bona notícia que hi hagi 300 eurodiputats que estan convençuts que no s'ha d'aixecar la immunitat. És un toc d'atenció, una impugnació en tota regla de com s'han fet les coses fins ara a Espanya. De totes maneres, l'important no és què diuen els polítics a Europa, que estan condicionats pels partits de referència a l'estat espanyol, sinó què diuen els tribunals. Estic convençut que els tribunals europeus tornaran a dir el que ja va dir el TJUE quan va posar en evidència, en el cas de la immunitat de Junqueras, la irresponsabilitat de renunciar a la política per resoldre un conflicte que és polític. Estic segur que, en aquest cas, prevaldrà el dret per sobre de la política.

- L'últim que sabem sobre els indults als presos independentistes és que el govern plantejava que es resolguessin a l'estiu. Per què s'està allargant tant?

- Hi ha una tardança intencional per part del Suprem. Ha enviat una petició al Tribunal de Comptes per dir una cosa que ja sap el Suprem, si han complert amb les responsabilitats econòmiques. I ara veurem com el Tribunal de Comptes triga el seu temps abans d'enviar la resposta. Després, el Suprem ha d'emetre informe que ha d'enviar al Ministeri de Justícia. Està parat tot pel tribunal del senyor Marchena, que ha de donar la seva opinió i està trigant més del compte quan tots sabem que ja té una opinió formada. Només fa falta veure les al·legacions per denegar el tercer grau dels presos. Només ha de fer un retallar i enganxar. Aquesta tardança obeeix a una voluntat d'endarrerir intencionadament la presa de decisió. Clama al cel la seva injustícia. La pilota és a la teulada del Suprem.

"És evident que el PSOE té por de pagar un preu polític i electoral per fer la reforma del delictes de sedició"

- La reforma de la sedició sí que depèn del govern, no?

- Aquí sí que crec que s'ha de fer autocrítica. El govern l'ha de fer. El nostre grup parlamentari no pot fer altra cosa que interpel·lar tantes vegades com calgui el PSOE per recordar el seu compromís de presentar una proposta al desembre per reformar la sedició. Resulta que som ja al març. Cada dia que passa sense abordar la reforma és un dia més d'injustícia i és insostenible. El PSOE ha de passar de les paraules i les declaracions d'intencions als fets, perquè és indefensable que el ministre porti tant de temps estudiant, com va dir, altres codis penals europeus. Té la nostra proposta sobre la taula des de fa més d'un any.

Fins ara pensàvem que aquest retard tenia a veure amb els càlculs electoralistes dels socialistes, que a Catalunya volien ocupar l'espai ideològic de Ciutadans, però les eleccions ja han passat.

- Doncs ara sembla que n'hi haurà a Madrid...

- És evident que el PSOE té por de pagar un preu polític i electoral per fer la reforma, però s'hi ha compromès i s'han de primar qüestions de justícia i de dret per sobre dels càlculs oportunistes. Em preocupa que amb unes altres eleccions a la vista el PSOE tingui la temptació d'endarrerir l'agenda de desjudicialització i el diàleg amb Catalunya. Caldria pressionar des del govern i des de fora perquè no passi.

"Em preocupa que amb unes altres eleccions a la vista el PSOE tingui la temptació d'endarrerir l'agenda de desjudicialització i el diàleg amb Catalunya. Caldria pressionar des del govern i des de fora perquè no passi"

- **El pròxim dilluns, els partits independentistes registraran la llei d'amnistia al Congrés (<https://www.naciodigital.cat/noticia/213045/independentisme-registrara-lllei-amnistia-al-congres-15-marc>) . Hi donaran suport?**

- Es un debat que encara no hem tingut. S'ha d'abordar quan tinguem la proposta legislativa. Sempre hem dit que no estàvem en contra de la llei d'amnistia. La disposició d'arribar a un acord hi és. Falta veure la lletra petita i la proposta concreta, que encara no la tinc.

- **L'actuació de la Fiscalia amb el tercer grau dels presos i amb la querella contra Torrent per desobediència no va en contra de la línia de desjudicialització que es va prometre a l'inici de la legislatura?**

- Tenim un problema amb el poder judicial, tant amb els jutges com amb els fiscals, que semblen molts cops imbuïts per la sacrosanta missió de defensar una determinada idea conservadora d'Espanya. Això fa a que hi hagi molts fiscals que estiguin actuant amb paràmetres poc garantistes. Darrerament, estem veient molts exemples que criden l'atenció. Mentre s'actua contra Roger Torrent per un debat sobre la monarquia, la Fiscalia archiva la investigació contra la monarquia. O mentre s'obre una investigació contra Pablo Echenique per un tuit on donava suport als manifestants que protesten per l'empresonament de Hasél, és difícil d'entendre que en una democràcia plena es consideri llibertat d'expressió parlar de l'afusellament de 26 milions de persones i un raper vagi a presó per dir que els Borbons són lladres. Cal fer reformes estructurals del poder judicial i de la Fiscalia, és una assignatura pendent.

Jaume Asens Foto: ACN

- Fa un any, la dreta i l'extrema dreta van judicialitzar les manifestacions del 8-M. És un triomf per a ells que enguany s'hagin prohibit totes les que estaven previstes a Madrid?

- Crec que sí. És un triomf d'Ayuso i de l'extrema dreta que s'hagi imposat aquest pensament. Estem veient imatges de persones sense mascareta en bars o dels seguidors de l'Atlètic de Madrid, que no estan exercint cap dret i que es toleren i, en canvi, es prohibeixen drets com el de manifestació. És un contrast amb la resta de l'Estat. La Madrid d'Ayuso és aquesta: obrir la comunitat a milers de turistes per Setmana Santa i, per exemple, impedir que la ministra d'Igualtat, Irene Montero, entri en una escola. Així que sí, és una paradoxa i és una victòria de l'extrema dreta i del discurs d'Ayuso.

"És una victòria de l'extrema dreta i del discurs d'Ayuso que s'hagin prohibit les manifestacions del 8-M a Madrid"

- A què atribueix que el PSOE posi tantes resistències a la llei per protegir els drets de les persones trans dissenyada pel Ministeri d'Igualtat Irene Montero?

- No s'estan defensant les mateixes concepcions del que hauria de ser la defensa dels col·lectius

trans. El PSOE no està respectant les quatre lleis de l'acord de govern: la regulació dels lloguers, la llei sobre les violències sexuals, la d'igualtat de tracte i no discriminació i la llei LGTBI. Demanem que es compleixin. La llei específica LGTBI és una reivindicació històrica dels col·lectius trans, que reclamen el dret a autodeterminar-se i fa anys que reivindiquen que es prohibeixin els tractaments que els consideren persones malaltes, i que es garanteixi el seu reconeixement i no discriminació en àmbits com el laboral. Hi ha certs sectors del PSOE que tenen una visió més biològica sobre el gènere i posicionaments que s'assemblen més als d'Hazte Oír.

- Sobre la regulació dels lloguers, el ministre Ábalos ha defensat que cal tenir present que l'habitatge és un bé de mercat i no només un dret. Estan topant contra un mur?

- Hi ha un acord que s'ha de complir i que ve de lluny. Regular els lloguers és un compromís que va assolir el 2017 Sánchez amb Colau i, després, al 2019 amb nosaltres, els socis de la investidura i unes 9.000 organitzacions. En aquests moments, l'onada indignació dels joves amb dificultats per accedir a l'habitatge és una de les qüestions centrals. El PSOE s'ha d'aclarir: no es pot ser govern i, a la vegada, oposició de la mà dels fons voltors. No pot ser que els fons voltors tinguin barra lliure per especular. Han de tenir clar amb qui s'ha d'estar i haurien d'estar amb la PAH o el Sindicat de Llogateres, que està marcant el camí. O com ha fet el Parlament de Catalunya, que està alineat amb aquests col·lectius.

- Preveuen alguna mesura de pressió?

- Per aconseguir que l'acord es converteixi en llei, necessitem la ciutadania organitzada, perquè el govern rep pressions de bancs, fons voltors i grans propietaris. Participarem en mobilitzacions per recordar això. L'habitatge és, per sobre de tot, un dret i un bé de primera necessitat.

"Per regular els preus dels lloguers, necessitem la ciutadania organitzada, perquè el govern rep pressions de bancs i fons voltors. Participarem en mobilitzacions"

- Això vol dir, doncs, que rebutjaran la via dels incentius plantejada per Ábalos?

- Els incentius ens semblen bé, no són coses contradictòries. I estem d'acord amb què cal fer més habitatge públic. Però més enllà de les mesures a llarg termini, els preus estan tensats i calen mesures d'urgència. La ministra Calviño està fent el mateix que dir-li a un pacient que no s'apliquen els primers auxilis perquè cal un tractament a llarg termini. Calen les dues coses. El partit socialista alemany demanava la setmana passada que la regulació no sigui només a Berlín sinó a tot l'Estat. Tant Calviño com Ábalos posen sobre la taula mesures que no són suficients. Per acabar amb l'especulació creiem que cal anar en la direcció que ha anat l'Ajuntament de Barcelona, on per corresponsabilitzar els grans propietaris se'ls obliga a construir el 30% d'habitatge social.

- Si es manté la negativa del PSOE a regular els lloguers, pot ser prou motiu com per trencar el govern de coalició?

- És un escenari que ara mateix no em sembla probable. Els acords estan per complir-se i no em vull avançar, no creiem en les línies vermelles en aquest sentit. Si estar fora del govern garantís que es regulen els preus dels lloguers, ens ho plantejaríem. De moment, però, pensem que som més útils estant dins del govern i evitant que el PSOE faci el que ha fet durant tants anys: mirar a la seva dreta. Aquesta és la temptació i la pulsó del PSOE. La diferència entre els pressupostos

del 2019 i els d'ara és que nosaltres estem al govern.

Asens reclama al PSOE que compleixi els acords d'investidura Foto: EuropaPress

- Una altra assignatura pendent que les protestes arran de l'empresonament de Hasél ha posat sobre la taula és la derogació de la llei mordassa i la reforma del codi penal.

- Son dues vies diferents i s'han de fer les dues. El nostre compromís tenia a veure amb posar fi a l'Espanya en blanc i negre dels últims anys, on hi havia hagut una regressió alarmant en matèria de drets i llibertats i que havia portat a situacions d'excepcionalitat democràtica inèdites fins ara. Per a nosaltres, significava avançar en reformes legislatives sobre la llibertat d'expressió. Per una banda, s'ha de fer una reforma de la llei de seguretat ciutadana, eliminar els articles que atempten contra els drets fonamentals. La derogació de la llei mordassa s'està tramitant i està en comissió la discussió dels termes de la derogació. Esperem que en els propers mesos arribi al Congrés.

L'altra via és la nostra proposta de despenalització dels delictes d'opinió per blindar la llibertat d'expressió. És una proposta que ve de la legislatura anterior, que vam tornar a registrar però amb la pandèmia va quedar aturada i l'hem impulsat arran del cas Hasél, de qui també hem demanat l'indult.

- El PSOE i Convergència van donar suport a part d'aquesta reforma penal impulsada pel PP. Creu que desfaran el que aleshores van aprovar?

- Junts i PNB crec que ho tenen clar, i el PSOE ja veurem. En principi, aquesta reforma

legislativa va tenir l'aval de la Secretaria de Relacions amb les Corts. Per tant, hauria de tirar endavant i crec que tirarà endavant malgrat que ens puguin fer algunes esmenes. Hi ha dos problemes. Tenim lleis que no compleixen amb els estàndards internacionals i tenim l'obligació de complir amb els mandats que provenen del Consell d'Europa o d'organismes com el Comitè de Drets Humans de l'ONU; i tenim un altre problema, que és el poder judicial. Tenim uns jutges que són els que són i no és casualitat que darrere de Hasél i Valtonyc hi hagi Espejel i Enrique López, recusats per la Gürtel. S'han de fer reformes perquè no hi hagi jutges com aquests que dictin sentències com les de Hasél i Valtonyc, a qui hem fet extensiva la petició d'indult. Són dos casos que clamen al cel.

"El paradigma sobre el que va regnar Joan Carles trontolla i ja no serveix per sostenir el regnat de Felip VI"

- Vostè els considera una anomalia, però el PSOE replica que Espanya és una democràcia plena.

- És possible que hi hagi una confusió. Alguns dirigents del PSOE que parlen de democràcia plena entenc que es refereixen al fet que Espanya és una autèntica democràcia i no que sigui perfecta. Si fem mirada llarga és cert que tenim una democràcia consolidada, però no podem caure en la indulgència i negar una evidència, que és que hi ha moltes assignatures pendents i cal reconèixer les imperfeccions, perquè és l'únic camí per millorar la democràcia. Més enllà de la propaganda espanyolista, és evident que la democràcia no és un punt d'arribada, és un procés constant. Que un 1% de la població acumuli la riquesa del 80% posa en evidència que és una democràcia que és limitada. La gent del 15-M vam néixer, precisament, per assenyalar aquests límits perquè només així es poden superar.

- És creïble que Felip VI no sàpiga res de les presumptes conductes irregulars del rei emèrit?

- No és creïble. La Casa Reial ha volgut fer creure que era un cas aïllat que afectava al comportament moral d'una persona i el PSOE ha comprat aquest relat, però és evident que forma part d'una corrupció sistèmica. Està en joc una de les peces fonamentals del sistema del 78. S'ha trencat el tabú de la monarquia i això ha implicat obrir en canal la narració canònica de la Transició. Tot plegat, remou els ciments dels principals partits que van assumir responsabilitats en aquell moment i de l'actual regnat de Felip VI. El paradigma sobre el que va regnar Joan Carles trontolla i ja no serveix per sostenir el regnat de Felip VI.

Asens considera insostenible el suport incondicional del PSOE a la monarquia Foto: ACN

- Com s'ha trencat aquest paradigma?

- La legitimitat de Joan Carles no tenia la legitimitat d'origen, perquè era el dit de Franco decidint que la dictadura es convertiria en un regne. Però a ulls de molts ciutadans ell va adquirir una legitimitat d'exercici que era la del 23-F. Nosaltres no compartim aquest relat i, per això, creiem que s'hauria de reformar una llei franquista com és la de secrets oficials, que porta set anys de reforma bloquejada, i que serviria per saber quin és el paper de la monarquia en el 23-F. En tot cas, allà es va adquirir una legitimitat d'exercici encara que tingui els peus de fang.

L'actual rei va intentar una cosa semblant el 3-O, que va ser una operació per intentar legitimar la monarquia, i no se'n va sortir. Ara està més instal·lat que mai el debat sobre l'autoritat de la monarquia. Ningú treballa més per al republicanisme que la pròpia monarquia, amb les regulacions fiscals que està fent el rei o la vacunació de les infantes. Crec que cada cop hi haurà a Espanya més republicanisme. Trigarà més o menys en avançar aquest horitzó, per la corrupció de la monarquia l'està apropant.

"Si el PSOE no fa un viratge amb el posicionament amb la monarquia, tard o d'hora espero que pagui un preu electoral"

- Podrà el PSOE sostenir el tancament de files amb Felip VI?

- Si ho fa, pot ser que pagui un preu electoral. Molts dels seus votants són republicans i els sembla malament la inviolabilitat del rei i que tingui carta blanca per delinquir. O que la institució estigui envoltada de privilegis. Això ofèn la sensibilitat i la consciència de molts socialistes. No és de rebut en el segle XXI. Si el PSOE no fa un viratge, tard o d'hora espero que pagui un preu electoral. Cada cop hi ha més gent que veu intolerable la mitificació de la monarquia com a símbol intocable de la Transició. És insostenible a curt i mig termini.

- Es pot acordar la cúpula judicial amb un partit com el PP? El cas Bárcenas demostra que els populars han negociat amb jutges en actiu.

- El PP només voldrà negociar si és una situació on tingui incentius. Esperar que el PP signi un acord és un oxímoron. No es pot renovar el CGPJ de la mà de qui el segresta com un ostatge. I cal assumir que el sistema ja no és bipartidista a Espanya. El sistema de tres cinquenes parts és inútil ara perquè permet que un partit com el PP, que té cinc milions de vots que li donen suport, ho bloquegi. En canvi, Podem, el PSOE i els partits que van participar de la investidura representen set milions. El temps d'intercanvi de cromos entre PP i PSOE ha de morir. Ha d'haver-hi reformes que tinguin en compte la pluralitat del Congrés, i més si el PP es nega a la renovació.

- És a dir, que el PP no votarà la renovació de la cúpula judicial si no en té garantit el control?

- La raó del bloqueig no es diu Podem, es diu Kitchen, Gürtel, Lezo, Púnica o Bárcenas tirant de la manta. El PP necessita controlar la cúpula del poder judicial per pura supervivència. És un veto als jutges anticorrupció i no a Podem. I aquest és un mal missatge per als jutges, que se'ls està dient que si volen ascendir a la cúpula judicial no pots complicar la vida al PP.

- Els comuns poden prescindir del PSC per fer pactes de govern a Catalunya? És a dir, participar d'una aritmètica on no hi siguin els socialistes i sí Junts, per exemple?

- És una aritmètica ficció. Pensem que l'aritmètica del Congrés es podria replicar a Catalunya de forma invertida. Això no vol dir que amb Junts no es pugui arribar a acords, no s'ha de descartar. Hi hem arribat a l'Ajuntament de Barcelona o als pressupostos de la Generalitat. Però s'ha de tenir en compte que Junts vota més vegades amb PP i Cs que amb nosaltres. És difícil arribar a acords de legislatura al Govern. L'aposta ara mateix de Junts és tornar a posar sobre la taula la DUI, i el que necessitem és un Govern netament compromès amb el diàleg. Demanem a ERC que miri a la seva esquerra. Ni Borràs ni Canadell no creuen el diàleg.

"Ara mateix, per la posició del PSOE, les condicions per a un referèndum no hi són, però hem de treballar perquè es donin"

- Ha de ser aquesta la legislatura en què s'encarrili la sortida al conflicte polític amb un referèndum?

- Estem en unes condicions d'avançar que no estàvem en la legislatura passada. Tenim un vicepresident del govern espanyol que defensa aquest referèndum, i no tenim a l'altra banda una paret i un govern que ens amenaci amb un 155 com fins ara, i que reconeix que hi ha un conflicte polític. Per tant, és un avenç indubtable. Aquest avenç s'ha pogut fer perquè el PSOE ha pactat amb nosaltres. Si el referèndum es pot fer s'haurà de veure, no m'atreveixo a anticipar-ho. La pandèmia ha reordenat les prioritats de tots els governs d'Europa i la prioritat hauria de ser el combat contra la pandèmia i la situació de crisi. Això no vol dir que s'enterri el conflicte, però ara toca

seure a la taula. No hi ha alternativa al diàleg i l'única sortida és el pacte. Abans que un referèndum, serà important arribar a un pacte entre les dues parts i que arribi a les urnes. Ara mateix, per la posició del PSOE, les condicions per a un referèndum no hi són, però hem de treballar perquè hi siguin.